

Sy-li spěwat,
Pilnje džětał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwat
Swěrnje džětał
Wšědne dny;
Džeń pak swjatosok
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će.

• Serbske njedźeliske łopjeno. •

W Budyschinje, 5. oktobra 1924.

Čištacz a nakład Čsmolerjez knižicziščezetnje a knižarnje šap. družst. i wobm. ruk. w Budyschinje.
Wužadza kóždu šobotu a placzi na měřaz 15 šlotych pjenježłow.

16. njedźela po šwj. Trojizy.

Šiob. 5, 17—19.

Nasch Šnješ Jesuř Šhrystuř šarišejškim, kiž chychu jeho špytowacz, jako najwyschu šasnju mjenuje: „Ty dyrbiš Boha šwojeho Šnješa lubowacz a šwojeho bližšeho jako šam šo!“ Šak husto je runje žyrkej w pošlednich čžakach tošamšne napominanje wuprajita: lubuježe šo mješ šobu! lubuj šwojeho bližšeho, jako šam šo! Ale jenož jich mašo šo namaka, kiž widža w šwojim bližšim tež Bože džěčžo. Duch lubošče dyrbi we wšchěm knježicž, šchtož činimj, we powolanju, we wšchědnym žiwjenju se šwójbu. Šichi tym pak kóždu šaczuje. Šak wulke tola tajke napominanje je runje hladajo na šwětně žiwjenje a wachnje, kotrež naš wobdawa. Džiwne njeje, šo pschězo šako špytaja, tutu šasnju lubošče k hołym šłowam ščžinicz, kotrež drje mamj šochi we reže, ale po kotrychž žiwi nješimj, abo šo špytaja tutu šasnju šebi položicz i tym, šo ju ša wšchědne žiwjenje šebi pschihódnju ščžinja. Ale šchto ma prawo, na Božich šasnjach tak dołho porjedžecz, hacž šu pschijomne? Šchto ma prawo k temu, pschekupzej abo džělaczerjej ju wotpuschěčicz?

Šdžž chzemj šebicžiwosćži napschecžiwu šupicz, potom doščž njeje, šo jenož wurošty wotrěšamj, ale jenož i tym, šo na to pošasamj, šo je k temu třěbnj nowj duch, nowa wutroba. Šotom tež špósnažemj, čžehodla je pschi wšchěm napominanju k bratrowskej luboščži hišččeže možno, hejšowacz, mješ tym šo njelicžomni šhlěba tradaja, šo moža ludžo hišččeže tak ša pjenješami bycz, šchtož k wěrije njeje, šo hidženje pschězo šako štatw nascheho luda džěli. Šak je to možno? Napominanje šu ludžo husto doščž šhšcheli. Šdže leži potom wina? Šyle šaknje raš špó-

šnacž dyrbinj: njemožemj w bližšim bratra widžecz, Bože džěčžo, kotrehož ducha pschěd Bohom runje tak wjele placzi kaž moja ducha, možno njeje, šo šwojeho bližšeho lubuju jako šam šo, hdyž to přenje šapomnju: ty dyrbiš Boha šwojeho Šnješa lubowacz i žylej šwojej wutrobu. Wěšo, to je husto jara čžezke, niz jenož potom, hdyž šo wo to jedna, Boha wjazy lubowacz, hacž wšchitke kubla, kotrež nam šiwět dawa. Šnihe Šiobowe wo tajkich wobštejnoscžach rečža, hdyž može čžłowjekej wopradowže jara čžezko bycz, Boha lubowacz: to je w šrudobje a tyšchnosćži. Šsmj husto šwólniwi, hódancžla žiwjenja i rošumom wuhódacž, ale čžerpjenju napschecžiwu rošum ničžo njeshamóže. Šižom jenicžke čžerpjenje, kotrež pschidže na pobožneho čžłowjeka, našch žyly nahlad wo šwěčeže šlasnyč hroš. Šnihi Šiobowe chzedža nam k temu pomhacz, čžerpjenja we šwěčeže prawje šrosunicž. Bóh wě, čžehodla a k čžemu nam čžerpjenje poščejele, ale Bóh chze, šo dyrbi nad wšchěm čžerpjenjom šlowo „šbóžny“ štejecž. Čžerpjenje je šurowa šchula, ale tež šbóžne.

1. „Šbóžny je tón čžłowjek, kotrehož Bóh šhłosta.“ Šajke čžezke šlowo! Ššwětně džěčžo je šrosunicž njemože, ale tež pobožny čžłowjek to čžezko šrosuni, pschěde wšchěm tehodla, doščž tuto šlowo i erta čžłowjeka šhšchimj, kiž by šam w runjch wobštejnoscžach kaž Šiob se šwojim troštom jenož mašo šo troštomal. Šiobej běšče myšl jara wobczěžna, čžehodla runje wón tak wjele čžerpjecž dyrbišče. Tehodla Šlifas, jedyn i jeho pschecželow, k njemu rjekny: „Bóh njewinowateho njeshłosta. Šdže šu prawi šahubjeni? Najwjetšcha bješbóžnosć je, šhłostanje teho wšchěhomóžneho šacžihnyč. Šonižuj šo pschěd Bohom! Šonižnosć bješ myta njewoštanje: tón Šnješ šrani

a wobali; wón sbije a jeho ruka sahaji, je schěsč žalosčow budže wón tebje wumóz (drohota, wójna, krjud teho jashka, skazenje, hlód, swěrina w kraju). A w šedmej, poslednej žalosčzi, šmjerczi, šo tebje žana slósč njebudže dótknyč. Ty starý do rowa pschindžesch!“ Tajki je wobšah teho, šchtož Elifas rěčesche.

Elifas njespósnaje šahubu čłowjeka, šwišowanje mješ hrěchom a žalosčzu we šwěcze. Šrěch běšche jemu jenož nušna slósč čłowjestwa. Jemu prawe pósnače hrěcha pobrachowasche. Šchtož pobožny je, je šbožowny, šchtož je nješbožowny, tón njeje pobožny. Čžerpjenje je jemu wošebite šklostanje ša wošebite hrěchi. To je tošame mēnjenje, kotrež tón šnjes šwojim wučobnikam ras porošuje, jako hladaja na teho, kiž běšche šlepy wot šwojeho naroda, jenož praschenje maja: „Šchto je šhrěščiš, tón abo jeho šstarschej, šo je šo šlepy narodžik?“ Tajke myšle tež šioš mēšesche, tehodla jeho šadwělowaze „čžehodla?“

„Šbóžny je tón čłowjek, kotrehož Bóh šklostá“, to je čžezke šłowo, ale tež šajke šrašne šłowo. To je šajne šwětko w nožy hubjenštwá: čžerpjenje, tyšchnosč wot Boha pschindže. Džeržče na tym šrucže, wy šrudni a wobčeženi! Šschetož hdy by šlepy pschypad nam tyšchnosče póšlat, abo hdy bychu wopradowže drušy čłowjekojo na žylym šemškim hubjenštwaje winu měli, to nje-móhli my wudžeržecž. Potom by šrosumlíwe bylo, hdy by jich wjele kaž šioš džej jich naroda šakliwalo. To šłowo „šbóžny“ njemóhli potom nad tym wšchēm pišacž. Tyšchnosč, ša kotrež nješteji ššoncžnje Boža wola, š adwělowanju wjedže. Ša to žiwjenje nam dosč pschikladow pošaze. Ně, tyšchnosč wot Boha pschindže. Ale njewušašnje šažo šajna šruha na mēšče, hdyž šlyšchimy: Bóh š k š o š t a ? Šschecžimo temu tola čłowjek šo wobara. Ně, šaš wolaža, našche hubjenštwó, hubjenštwó našcheho luda, moje hubjenštwó nješmē čžerpjenje, šklostanje byčž. Bóh noweho šakonja je tola Bóh lubošče.

Šyle wěšče Bože šwětné šnježerstwo wjažy šaš šwonšownje njepošudžujemy, šo pobožny wotčahuje, šo šyrbi šo jemu na šwěcze derje hicž, a šo Bóh ššostniša tu na šemi na šoždy pad šklostá. Ale w nowym šakonju tež wo tym čžitanym, šo šwišowanje nje mješ tyšchnosčzu a winu wobšteji. Njeje šesuš šam še šhorému šrajš: „šebi šu šwoje hrěchi wodate!“ a nješ šesuš tehodla tež teho mēnjenja, šo je jeho šhorosčž šklostanje ša hrěchi? a pola šwojateho šawola čžitanym: „šchtož na šwoje čželo šhje, tón budže wot čžela škaženje žnjecž“. Tehodla njeje štejnšchčžo pschewinjene, šo šklostanišče čžerpjenje wobšteji. Widžimy tola pschezo šažo a šami šhonimym, šo Bóh šklostá. Šež w šrajidle rěša: „njeprawe šjenješy nimaju šorjenja“, šaj, „hrěch je ludžik škaženje“. Ša čłowjeku paš, kiž nješe nimo šwojeho čžerpjenja tež hišchče šwoju winu, Boža ruka wopradowže čžezko leži. Šha wšchaf šteji nad tutym šklostaniškim čžerpjenjom šłowo „šbóžny“. Šo Božej woli ma tola šožde šklostanje něšchto wušwobodžazeho. Šwina je kaž čžezke šbrēmjo, hdyž tež čłowjek ju šapřeje. Šklostanje paš šbrēmjo šrjecž šjerje. Šak móže tola pošklostane džecžo šažo naněj do woczow hladacž. Šež w šklostanju je Boža luboščž Wón jenož šhyna šchwíša, kotrehož lubuje.

Tehodla džerž w tyšchnosčzi najšrjedy ras šam pola šebje pschepytanje a, hdyž šy šwěrnym pschecžimo šebi šam, šačž njenamafasch we šebi něšajku winu? Šo šyrbišch pósnačž a potom š roššacžom pschod Boha pschincž, a hdyž šo š njemu wo pomož wofasch: potom tón došny paštyš to šlyšchi a šwoje čžerpjenje budže se šbóžnym domachšytanjom.

2. Nješacžišni šklostanje teho Wšchehomóžneho. Šižom we domjazyš wotčehnjenu pola ššraelskeho luda šłowo šlacžik, šo by dobre bylo, šo hižom mšodžina pschah nošy. Šschah šruteho šchulškeho čžafša wěšo čžišchčži, ale njeje to šrunje šohnowanje?

„Šak je Bóh nětko šebje“, šraji šelifas, „do šwojeje šchule wšaf. Nješch je tež šruta, ale nješacžišni ju. Šotom je šwoje čžerpjenje šbóžne šruhowanje.“

Čžezke běšche šruhowanje, pod šotryšž šioš štonasche. Šrjedy běchu wšchitžy čži jeho pola njeho, a wón běšche čžesčženy, nětko běšche wón šamotny. Šrjedy běšche jeho žiwjenje pošne nadowšow, nětko běšche šašudženy, šhorý a šjes mozow ležecž. Šžiwne njeje, šo šebi nětko po šrjedawšchim derjehicžju žedži a po čžrjódže šwojich lubowanym, kiž běchu wšchitžy hižom wumrjeli! Š temu pschindže, šo šhorosčž jeho žiwjenje widomnje šahubjesche. Šaj, šama jeho žona jeho hišchče šani: „Šdže je nětk šwoj Bóh?“ šobucžerpjenje jeničškich pschecželow, šotšišž jeho wopšychu, a šrudne šłowa wot Božeho šklostanja, šaš šara to wšchitko jeho šoli. „Bóh šrani, šaj hišchče wjažy! Bóh wšchitke šbožo rošbije. Šha wšchaf Bóh nima myšle šrudobly nad šebi, ale šebje jenož šruhuje. Šschetož njeje temu šaš, šiošje, Bóh šwoju pobožnosčž šruhuje!“

Šak Bóh šosefa w šajšwach šruhowasche, šačž je šwoju šordosčž pschewinyl, šruhowasche šetra a šana, jako šamawitšy šeru š kraja wuhnachu, šačž běšchaj š luboščzu wješole pošelštwó pschipowědaloj, abo w duchu, šotryšž šebi pschese, šo by wošeni š nješješ dele padnyš na tyšch, šotšišž šimaj šo pschecžiwichu. Šak Bóh nětko našch lud w šhudobje šruhuje, šačž ma hišchče šwjerdu wěru. Šaj, tež šebje, šy wšohi šrudny a wobčeženy čłowjecze. Bóh šruhuje, šačž našch hišchče doměrenje š njemu, šruhuje šwoje šchescžijanške šmyšljenje psches šklostanje. Šožohnowaný paš tón čłowjek, kiž w tyšchnosčzi šacžuje, wo čžož šo jedna. Tyšchnosčž je džje čžezka šchula, ale wšchaf šbóžna.

3. Myšš šiošowych šrišow je: čžerpjenje šwěta njeje pschecžimo Božej čžesčzi. Šdyž je tež šioš w ružy šatana, šo by jeho čžwilowal a wot Boha wotšjedš, šaj nješch je šioš tež šara ššoržik a šoršotal, na pošledš tola wšchitko šwócžo šjerje, a šaš naš šrišy šiošowe ššoncžnje wučža, Boha tež w tyšchnosčzi a hubjenštwaje šhwalicž. Šchto džje šušche šicžicž, kiž šu po čžezkejš šhorosčžičzi Bohu šo džakowale a jeho šhwalike je šłowami: Šaj, tón šnjes šrani a wobali; wón sbije a jeho ruka sahaji. Šež šłowo wot šhescž žalosčow móžemym wšchitžy pošpišacž. Šak džiwne je tón šnjes nam šačž šotal pošhaf, w drohocže wudžeržecž. Šež šola naš je šo došjelnišo: Wón budže šebje w drohocže wot šmjercže wumóz a we wójnje š ruki njecža. Wón budže šebje pošajicž ššchod šrjudom teho jashka, šo šo njetrjebajch šojecž pošhed škaženjom, hdyž pschindže. Škaženju a šłodej budžesch šo šmjercž a pošhed šwěrimu w kraju šo njebudžesch šojecž. Šaj, tež š pošlednjemu šlubjenju: „w šedmej žalosčzi, to je w šmjerczi, šo šebje žana slósčž njedótknje“, šraji šchescžijan wješele šaj a šamjen. Šdyž šmjercž šo pschiblišuje, šraji tola šchescžijan, kiž je we wěrye do šwojeho šnjesa šbóžnu wěštotu namafš: „Šči šu wšchitke šoje hrěchi wodate.“ Wón Boha tež w tyšchnosčzi a nušy šhwalí. Šrunje ša to šesuš naš prawe šrosumjenje wučži. Nješšraji šesuš šlepemu, šo šyrbja na šim Bože ššutki na ššawne pschincž? a wo šhorosčzi šazara, šo je š Božej čžesčzi? šwojaty šawol piša: „Šo tym, kiž Boha lubuja, wšchitke wěžy š šepšchemu šluža“, tež tyšchnosčž! a „šo něčžišcheho čžafša čžerpjenje šódne njeje teje pschichodneje šrašnojče, šotraž šo nad nami ššewi.“ Šeho žiwjenje je pošne čžerpjenja, ale pschitym njedwěluje, ale čžim šole Boha šhwalí. Š teho widžimym, jemu běšche čžerpjenje wopradowže šredš, Boha čžesčžicž. šesuššowe čžerpjenje a šorjeshšawanje je šrunje nad wšchitko našche čžerpjenje šajne šwětko wulalo. Šotšišž paš š šesušej šlyšchaja, njewjedža jenož, šo čžesčž je, jeho šchicž ša šim nošycž, ale šami šhonja: šbóžni šu čži, kiž prawdosčže dla pschescžehani budža.

Sdyž chze škóscz cžlowjekow nam schtodu nacžinicž, dotelž k Bohu žkufchamy, potom cžerpimy, so bychmy wo žwojej wěrje žwědcžili. Njeběchu tajzy jenož w přěních cžafach křesćijanstwa, kiž žu pod křichžom Boha cžesćili. Spominamy na tyh, kiž žu w Baltiskej i nježměrnej cžerpliwoscžu kaž něhdy japoschtol Pawol w jastwach, je žwojej křowju žwoje křesćijanstwo wobwěscžili. Spominamy pschi tym na tamnyh tsi sta martrarjow, kiž stejachu pola žwojeho fararja Peuckera a hladajo na tšelamy, kotrež běchu na nich měrjene, jaspěwachu: „Buschče mje, k Jesu-keji žo mi tak chze!“ Spominamy na duchowneho Niehusa, kotrehož žu pola Hale kaž pša jabili. W cžerpjenju tón Anjes na to cžaka, hacž žo wopokasamy jako cži, kiž žu jeho psches cžerpliwoscž a maja wješele dowěrjenje k njemu, kiž naž njewopuščeži a škóncžnje je wšchěh tšchnosćow wumože.

„Bliže, mój Božo, k Tebi“, tak spěwachu něhdy cži pobožni na lódži Titanic, jako do žolmow žo podnuri. Sdyž tšchnosće pschiindu kaž žolmy wodny, njech je potom tež našcha modlitwa: „Bliže, mój Božo k tebi!“ chzemy je nožhčž jako cžerpjenje křostanja, pruhowanja, žwědcžjenja. A bychmy-li tšchnosće hiščeže žurowišche byle: „Sbóžni žu cži žrudni, pschetožwoni budža trošchtowani.“

Hacž runje wjedže džiwne pucže mje tvoja móz,
mje domoj nješech rucže psches džej a nóz. Hamjeń.

W. w Su.

Šwěsčarjo a wěra.

W pošlednim cžafu powjedajše a pišajše a hudajše žo wjele wo hwěsčdže Mars, kotraž bě žo njedawno našchej semi hacž nanajbliže šblížila. Šwěsčarjo abo astronomojo džělachu wodnjo a w nožy i napjatosćžu se žwojimi schleňzami, dalokowidami a i druhim. Gudancžko, kotrež je tuta hwěsčda i dawna žem ja nich byla, nježku pak hiščeže wuhudali.

Šwěsčar je tón mješ cžlowjekami, kotryž žo najbóle i njewuměrnymi dalokoscžemi šaběra, kotrež my šchěrofi žwět mjenujemy; hlada do wěcžnosće, kaž my to tak prajimy. Šwěsčar móže nam tuž se žwědkom byčž ja to, hacž ma to nětkle cžasto nakožowane žłowo prawo abo niž: „wědomnosć a njewěra žkufchatej jena k drugej.“ To chze prajicž, so tón, kiž wědomnosći žkufči, njemóže Bohu žkufčicž. A hwěsčarjo žwědcža, so tole lža. Š tajkich žwědcženjow našchich najwjetšchich hwěsčarjow tu něotre:

K o p e r n i k u s bě tón, kotryž wokoło lěta 1500 tak rjež žyly žwět na głowu staji. Wucžesche, so semja a druge hwěsčdy wokoło žłónža křodža a niž na wopač, kaž bě žo to hacž dotal wucžilo. Bě šwucžerjom w Frauenburgu a Romje a we wšchelatich městach Němskeje a i dobom kanownik. Bě žo 1473 w Thornje narodžil a žemř 1543 w Allensteinje. Kopernikus praji: „Ščto njeby žo to, wobkědžbujo wulkotne wot Božeje mudrosće wodžene šarjadowanje žwěta a žo hlubje a hlubje do njeho podnurjejo, domjesčž dač k temu, wobdžiwowacž twarško mišchtra, kiž to wšcho tworí? Njeje to jenož tak njewěšte wuradžene, hdyž psalmista praji: „Ty, Anježe, cžinišch, so ja wješele spěwam wo twojich škutkach a křwalu to džělo twojeju rukow.“ — Ps. 92, 5. — A my žmy tež wopradowže wot nich kaž wot křhidkow do wšgoka nježeni, wobdžiwowacž to najwšchšche dobre!“

Hiščeže jažnišcho šjewi tebi žwoje šnutškowne stejnišchčo w napišmje na rowowym kamjenju, kotrež bě žam jestajal w kaččaniskej rěcži. Ma žo po žerbštu něhđže takle: „Njepřtam hnadu, kajkaž bu Pawolej špožčena, ani wodacže, kajkež žo Přetrej dóšta, prošchu pak nješchewawajzy wo hnadu, kajkuž Ty špožči šłóšniškej na křichžu.“ — (Přocradžowanje.)

Zyrkej a štat.

My w Šakskej wocžakujemy, so budže wot 1. haprleja 1925 nowa wustawa placžicž. Šacž pak tomu tak budže, je hiščeže njewěšte. — —

Wubjerš ewangelskeje krajneje zyrkweje w Pruskeje je wobšamšny; so ma nowa wustawa ewangelskeje zyrkweje šaropruskeje unioy wot 1. oktobra p:acžicž. Ma reformaziškim žwjedženju ma žo tuta wažna křóčel wo Božich ž:užbach wožebje wopominacž.

Professor ja mišionštu wědomosć w Šarlinje, D. Julius Richter bu do Ameriki pscheproscheny, so by žo tam na dwěmaj wulkimaj zyrkwinajmaj šhromadžišnomaj a jenyh internatio- nalnym mišionškim šjědže wobdžělil a nimo teho na 15 univer- sitach a wšgokich škulach ja bohokřowstwo w Šjednocženych šta- tach a w Šanadže cžital abo pschednoschował. Pscheproscheny tam pojědže kónž oktobra, a to wot Amsterdama, hđžež tehorunja, wot hollandskeho wubjerka ja mišionštu pscheproscheny, něšchto křóčž pschednoschuje. — Tež i tutym budže džělo našcheho mišion- štuwa špěchowane. Šsu to tola wožebje amerikašzy pschecželjo mišionštuwa byli, — a žu to hiščeže — kotřž žu našchemu miš- ionštuwu we wulkej nušy pomhali.

Šakska krajna šynoda je tu křwilu šhromadžena a wurad- džuje wo wšchelatornych prašchenjach šnutškowneho a šwotkow- nego žiwjenja našcheje zyrkweje. Dojednachu wo došhodach du- chownych kaž do žyła wo pjenježnych prašchenjach, kotrež žu pschi nětečžišchich wobštejnosćach ja šwotkowny twar zyrkweje a ja jeje špomožne škutkowanje jara wažne. Wo lětach 1919—1922 buchu rošprawy podate; i nimi šjednocžichu žo wšchelake jedna- nja, wožebje to, kotrež žo šaběrašche i wobštacžom małych woža- dow, kotrež žo njemóža žame šdžeržecž. Do cžěmnych kucžikow ludoweho žiwjenja domjedže šynodalow rošprawa wo žiwjenju luda, kajkež žo jewja w nabožinje a dobrých a njedobryh pocžin- kach. Tež wo došhodach šantorow jednachu a wo tym a druhim bóle a mjenje wažnym prašchenju i tyh wjele, kotrež žebi rošku- dženje šynody žadaja. Žich wjazzy je hiščeže ja dalšche wurad- džowanja pschihotowaných. Tuž žo wuradžowanja bórny nje- škóncža. •

W Pruskeje nježku křesćanšzy šaršchi žyly i tym špokojom, ščtož je to i nabožnym rošwucžowanjom w namjetowanym no- wym šarjadowanju wšchich škulow wotmyšlene. Žich wubjerš je žo i tutej wěžu šaběrač a pschipóšnarawajo wšcho dobre, ščtož nacžitš ma, žwoje wotmyšlenja wuprajit, kotrež chze dale ja- štuopotwacž.

Americžan Boč bě myta wupišal ja najlěpšchi nastawš wot tym, tak žo žwětej měr šwěcži. Ma to je žich doštal 22 165 namje- tow. To drje tola došaha! A šažo: to njedošaha; trjebačch žebi jenož pomyšlicž, ščto žo to štatwa nětkole w Šarokko, we Šhinje, we Šaulašiskej. — Měr njebudže přjedy, přjedy hacž wšchě ludny žwoju křorhoj njepołoża křichžej Šhryštužowemu.

Wšchelte i bliska a i daloka.

— Wo wulkim hlodže w Ružowškej pschitšhadžeja pschezo wjaz powjesćow. Praja nam, so nusa, kotraž tež němske kolonije pschi rěžy Šolga potrjehila, wjetšcha hiščeže, hacž ju to přenje powjesće wopišowachu. Tež ta nadžija bu šwucžena, so rěpy a bėrny hiščeže deschčžika doštanu a nekajšeho wunoschka pschinje- žu. Šsu tola něotre krajiny dlěhe hacž 50 dnjow bjes šapči deschčžika. Šłóš roššchěrja žo tež pschezo dale a pschima hiščeže njepotrjehene krajiny. Sdyž to hacž dotal rěkašche, so je žich to 5 000 000 ludži potrjehilo, powjeda žo nětk wo 20 000 000.

Wjetšcha połojza — 60% — je žitom wobšyteje role ma hubjene žně. Duša němšich řydleryjow bywa hiščeje wjetšcha pšes to, so maja tež řydleryjow w řibirskich krajinach hubjene žně. Tuczj cžěfachu najymu do řwojeje stareje domišny, t. r. do krajinom pšchi řězy Wolga, řo nadžijejo, řo řmėja tam khlěba. Dofelž ani tuczj ani cži w řtarych řydleryjčězach jeni wot druhich žantych powjeřčow njemějachu, řtawajše řo, řo cži, řiž ř nowych řydleryjčow do řtarych cžěfachu, řo ř tymi řetkowachu, řotřiž je řtarych do nowych cžěfachu, řo řehorunja nadžijejo, řo tam khlěba namařaju. Mōžemy řebi myřlicž, řajři to řtyřt, řdyž řo to tam na dalořej puřčje řetkowachu a řej wuřnawachu, řo řu jeni ř druhim na cžěfařzy pšched řamřnym řtruchřym njeřřchecželom, pšched hřodom. — Tole je dořřlowo ř žnjowemu džaknemu řwjedženjej. So byřmny řon džen wote dnja ř nowa řwječřili, řdyž řo řa blido řydanu a wot blida řtawamy! —

— We **Wōsborfu** řwječřa dženřa řwony, řotrež buchu we Wrotřřlawje late. Namarařa řwoje mēřtno w žyle wobnowjenej wēři Božeho domu. Wōřada bē w bēhu nēřotřych dnjow řa našch cžadž wulki pjenjeř dobrowōlnje řa řwony nadawala.

— W **Budyřchinje** řeńdže řo řutřje, 6. oktobra, řommiřřija řa řerbřke řpēwarřke a řtwōřtř, 9. oktobra, řerbřka řrēdarřřka řonferenca ř Michalřřtemu poředženju, řōždy řař dopořdnja 3/410 řodžin.

Řiřtowanje.

Řon Řnjes. Tym, řiž to nastupa a řiž mēnja, řo ewangelřřti řserb řmyřři cžini, řečřo a piřcho: „Bōh řon Řnjes“; Řon Řnjes“

(řa Bōha a Řesuřa) a podobnje, tole: řnajemy gramatiřu ale tež řon tu pšadžazy dodawř, řotřyž — po němřtu — řeřa: „Keine Regel ohne Ausnahme.“ Tola pak praři a piřche řserb ř dobrym řtarodawnym prawom: „Bōh řon Řnjes“, „Řon Řnjes“ atd. řdyž řo to jedna wo Bōha a Řhřřřtuřa a podobnje tež řewat hiřčje. řa to pšchirunaj n. pšch. řerbřke pšchřřřlowa; řotrež řu řarřřche řačř grammatiři, njenje abo bōle pšches jene řopyto bijaze: „Řon cžorny Duh pšched žřřřřřřř řurje wēři řtaja.“ — „Řon cžichi řan je řnuřřřřřř řyl řačř Řēřř řon muřřař.“ — Tuto dwoje je po řmyřřle řune přjedy naspōmnjnemu; ale pak tež řewat nadeńdžejch podobnje; n. pšch.: „Řon naduwař ř řralom na pšchemo řeřdži a doma řeřy řa řřoru wřřa řaž cžerř.“ — „Řnjes“ řjesy wřřcheho pšchřřřřřř je pola řserba pšchjezo jenož „řyčřertubler“, řenje „Bōh řon Řnjes“; n. pšch. „Řnjes po řahrodže řhodži,“ abo „Řnjes je řo řa nař řtarař“, je pšchjezo „řnjes“ na řyčřertubler; „Řon Řnjes řo řa nař řtara“, pšchjezo Bōh abo Řesuř Řhřřřřřř. Pšchirunaj pšchřřřřřř, mješ řotřymřř wřřchē ř „Řnjes“ řyčřertublerja mēnja a ani jene Bōha. — Tole ř řrōřka tež na tutym mēřtnje; — řmy to n. pšch. ř njeř. ř. řararřom Řřchřřřřřř = řodžřřřřřř pšchjeřene, řotřyž bē w řečři a grammatiřy ředyn najřpřřřř mješ nami. — řřwoje prawo „Bōh řon Řnjes“ tež pšches řaneho grammatiřarja a řanu grammatiřu mješ nami njeřřhibi!

Ředatřřija.

W. w ř. řa 17. p. ř.

ř. w ř. řa 18. p. ř.

ř. w ř. řa 19. p. ř. (reformaziřři řwjedžen).

řamolwřř ředatřř: řarař W ř r g a č ř w ř o ř a č ř i ř a č ř.

Njedželske řjesadowanki.

Za pēkne mjenře a wjetře džēři řřescanskich řarřich.

Podawa Arnoř řerbomil.

Njedželska řjesadowanka.

Wřitey řynojo řraela, řotřřř so wjeřelachu na wōteny kraj, řtejachu řiřom před wrotami. A tuř Mōřzas wubra 12 muřow, řunje tak wjele, kař bēře řraelskich řodřinow, doř mudřych a řhrobřych a pōřla řich, řo bychu pohřdali do řlubjeneho kraja a přinjeřli powēř. Džēchu. Mějachu řrasne pučowanje. Bōřzy řastachu we kraju, řotřyž bē řima za domiznu řlubjeney. řich woři řhřadowařtej z řadosēu na hory do řolo wokolo řahace k njeřjesam, jako bychu řtrařowalemeřta a wřy. Bōřzy pak džēchu přez řubozne řahrody polne najřpřřřeho řadu. Tu řabluka tak řrasne řarbjene, jako by je mōleř namolowař a wulke, řo by mēř na řenym doř, tam řruřwy, mjeřke jako butra a řlōdke jako mēř, a dřuhdže so řmējachu řwōdne řigi. Jene řpřře řač řruhe, řo njeřwēř, řto by řebi wubrař. A potom wjedžeře řich řečřka do doliny, po řotrejeř bokach so wupřeřřřwachu winiery z dřohotnymy wriwowymy řičemi, řajkeř řwoje řiwe dny řiřēe njeřbēchu widdēli. Tu řastachu. Nē, njeřmōřachu dale. řajki řad dýřbjachu dřuhim pokařač, řozua a řaleb bēřtaj řahorjenaj wot wřeho, řtož bēřtaj widdēloj.

řetkachu řich tu a tam njeřwēřdnje wulcy řudžo; řekachu wřēřdnje hōbrojo, ale řozua a řaleb na řich řara njeřhřadachu, řenož Bōha řhwalachu, řo je řim přihotowař tak bōhaty a řrasny kraj. Wēřzachu, řo Bōh, řiž řich wumoh wot řnjeřřřřř řaraona, wuřwōbodži řich tež wot tutych hōbrow. A tak so pomalku řaso wřōčichu. Ale řič, řotřyř

bēchu řebi wotřezali, bēře tak wulka, řo mējachu řarōř, kak řu donjeřu do řraelskō řēhwa. Přřpadnje řim zōřowna myřřička. Wurēzachu tořřty kolik, přřwřazachu k njeřmu řič a dway muřej wzařtaj řon na řamjeni. Tak řročachu wřitey wjeřele wřōčo. řdyž so řēhwu přřbřřřowachu, bēře to wřřkanje a wōbdžiwanje! Hōley přřbēřzachu najdale napřēčiwo. Ale hōlčata so tež njedachu řařařdēč. A řaso bēřzachu do řēhwow wřōčo. Ze řapacy mř wočemi. řēdma mōřzachu dýčhač, řřikachu: „řiřo řu tu, řiřo řu so wřōčili! Ale řto njeřu, to njeřřēe řiřēe řenje widdēli! řajke řičē — řenu dýřbitaj dway njeřē!“ A přjedy řač muřojo k řēhwu přřřndžechu, wjedžachu wo řich přřkřadže we najřadniřim řtanu.

Jako bēchu řrochu wotpōčnyli, powōlachu řudowu řhřomadžřřnu, řo bychu pōdali řozpřawu wo řwōjim pučowanju. K wulkemu přēkřapjenju džesač z řich njeřpowēdaře ničō wo bōhatřřwje řeho kraja, wo řrasnym řadu, njeřwřēřdnych řičach, ale z řisařym wōbřičom pōčachu powēdač wo hōbrach a wōbhřodřenych mēřřach a wřelakich wōbēčřnosčach, a řo najřkēřje do tuteho kraja njeřpřřřdu. řdyž to řlyřēřřtaj řozua a řaleb, řakazachu řym džesačom, dale řečēč a pōčowařtaj so, z wēřnosēu pōřazyč přřřlōdnikow. Ale řud řoznjemđřjeny přez řych džesačoch, mōřkōce a řhce řeju dweju řamjenjowač. A tak walichu na so Bōži hñew, řo njeřmēřdžachu do řlubjeneho kraja řačahnyč. A či džesačō wumřēchu na nēkajku řara čēřku řhōřōř. řozua a řaleb džēřřtaj do řlubjeneho kraja, dokelž wēřjeřřtaj řwōjemu Bōhu. Džēči, njeřch wāř w řiřwjenju řetkaju řajkeřkuliř přēčiwnōřēe, njeřžhubēe nadžřju! řpuřēēe-li so z cyley wutřobu na Wumōřniku, wōn wam řpomōře a k dōbřemu řōncej dōwjedže.